

รูปแบบการส่งเสริมความรอบรู้ของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย วิธีใหม่ คลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 11

นายไชยเชษฐ์ โรจน์ชนะมี
ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช

การจัดการความรู้ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ในการสร้างความรอบรู้แก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย วิธีใหม่ โดยการใช้ SECI Model เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์การรวบรวมความรู้ในองค์กรระหว่างความรู้ฝังลึก หรือซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) แบ่งเป็น 4 กระบวนการเพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร S: Socialization โดยการแบ่งปันประสบการณ์ จากพี่ไปสู่น้อง ด้วยการพูดคุย ใช้เวลาอยู่ด้วยกัน การสอนงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้บริการ ข้อมูลสถานการณ์/แนวโน้มการระบาดของ COVID-19 E: Externalization โดยการดึงความรู้จากตัวคน แปลงมาเป็นแนวคิด ภาษา สัญลักษณ์ ซึ่งได้นำมาทำ Motion Graphic Infographic การจัดให้มีของเล่นตามวัย นิทานตามวัย เพื่อสื่อสารให้เห็นเป็นตัวอย่าง สามารถยิ้มไปอ่านที่บ้านได้ C: Combination โดยผสมผสาน ความรู้ในกระบวนการส่งเสริมสุขภาพด้วย V-Shape ซึ่งประกอบด้วย การเข้าถึง เข้าใจ การโต้ตอบซักถามและการแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การเปลี่ยนพฤติกรรมและการบอกต่อ กับแนวคิดเดิมในเรื่องการสอนโรงเรียนพ่อแม่เป็นรายกลุ่ม I: Internalization โดยการสรุปรวบรวมเป็นแนวทางใหม่ เข้าใจได้ง่าย สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อในการส่งเสริมสุขภาพ เข้าใจได้ง่ายทางระบบ on line ทั้ง Line 9 อย่างเพื่อสร้างลูกคลิก สุขภาพ การพูดคุยแลกเปลี่ยนคำถาม on site โดยใช้หลัก Ask me 3 หรือ Individual Counseling ที่ทีมงานนำไปใช้ปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในการให้บริการแก่ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย และมีการหมุนเวียนกระบวนการ SECI เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนี้ในการควบคุมคุณภาพกิจกรรมย่อย ได้มีการใช้ PDCA Cycle และใช้ AAR เพื่อทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อได้มีการปรับปรุงที่เป็นแนวทางใหม่ออกมา พบว่า

แบบสอบถามประกอบด้วย 5 ด้าน 1) ด้านการเข้าถึง 3 ข้อ 2) ด้านการเข้าใจ 4 ข้อ 3) ด้านการตัดสินใจ 2 ข้อ 4) ด้านการบอกต่อ 1 ข้อ 5) ด้านหน่วยบริการ 3 ข้อ พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้รับบริการเกือบทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ยกเว้นท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยบริการในช่องทางที่หลากหลาย (โทรทัศน์/สื่อออนไลน์/คู่มือ/แผ่นพับ/หนังสือ/เจ้าหน้าที่/การลงเยี่ยมบ้าน) ที่ผู้รับบริการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า เจ้าหน้าที่เป็นมิตรและมีจิตให้บริการแก่ประชาชนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (Mean= 4.69, SD 0.47) รองลงมาคือเมื่อมารับบริการแล้วมีความเข้าใจในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย (Mean= 4.61, SD 0.49) และ ท่านรู้สึกสบายใจ เมื่อมาใช้บริการที่หน่วยบริการนี้ (Mean= 4.61, SD 0.49) และพบว่าท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยบริการในช่องทางที่หลากหลาย (โทรทัศน์/สื่อออนไลน์/คู่มือ/แผ่นพับ/หนังสือ/เจ้าหน้าที่/การลงเยี่ยมบ้าน) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean= 4.20, SD 0.63) รองลงมาคือ หน่วยบริการนี้นำข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขการบริการ (Mean= 4.28, SD 0.56) ท่านทราบวิธีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการบริการต่างๆที่มีอยู่ในชุมชนใกล้บ้านท่าน (Mean= 4.30, SD 0.60) และเมื่อท่านมีข้อสงสัย ท่านทราบช่องทางติดต่อสอบถามหน่วยบริการนี้ (Mean= 4.35, SD 0.59) ตามลำดับ

การเข้าถึงสื่อ on line เช่น Click สุขภาพ ep 6 การสร้างความคุ้นเคยกับน้ำในเด็ก การเข้าถึง 434 ครั้ง Click สุขภาพ ep 18 นวดสัมผัสสร้างสุขให้ลูกน้อย เข้าถึง 798 ครั้ง Click สุขภาพ ep 25 มณีเวช ปรับสมดุลลูกน้อย เข้าถึง 3.6 พัน Click สุขภาพ ep 38 ตรวจคัดกรองการได้ยินสำคัญไฉน เข้าถึง 3.7 พัน และ Motion Graphic มีการเผยแพร่ 1-2 เดือน ยังพบการเข้าถึงน้อย: เล่นตามรอย เข้าถึง 31 ครั้ง การสร้างวินัยให้ลูก เข้าถึง 33 ครั้ง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 เข้าถึง 32 ครั้ง อาหารแม่ลูก เพื่อเด็กสูงดีสมส่วนฉลาดแข็งแรง เข้าถึง 67 ครั้ง เพจที่นี้แม่และเด็ก 265 คน และ 9 อย่างเพื่อสร้างลูก เขตสุขภาพที่ 11 เข้าถึง ร้อยละ 35.96 ในเดือนมกราคม 2565

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในส่วนย่อยของ แนวทางปฏิบัติฯ เช่น วิธีการที่ให้ผู้ดูแลเด็กเข้าถึงสื่อ on line ให้มากขึ้น มีความเคลื่อนไหว ของ page facebook อย่างสม่ำเสมอ สร้างช่องทาง Application Tik Tok เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงให้มากขึ้นการจัดหมวดหมู่ ของเอกสารความรู้ โดยนำความรู้ใน Youtube ที่ข้อมูลถูกต้องมาเผยแพร่เป็นทางเลือกให้ผู้ดูแลเด็ก